

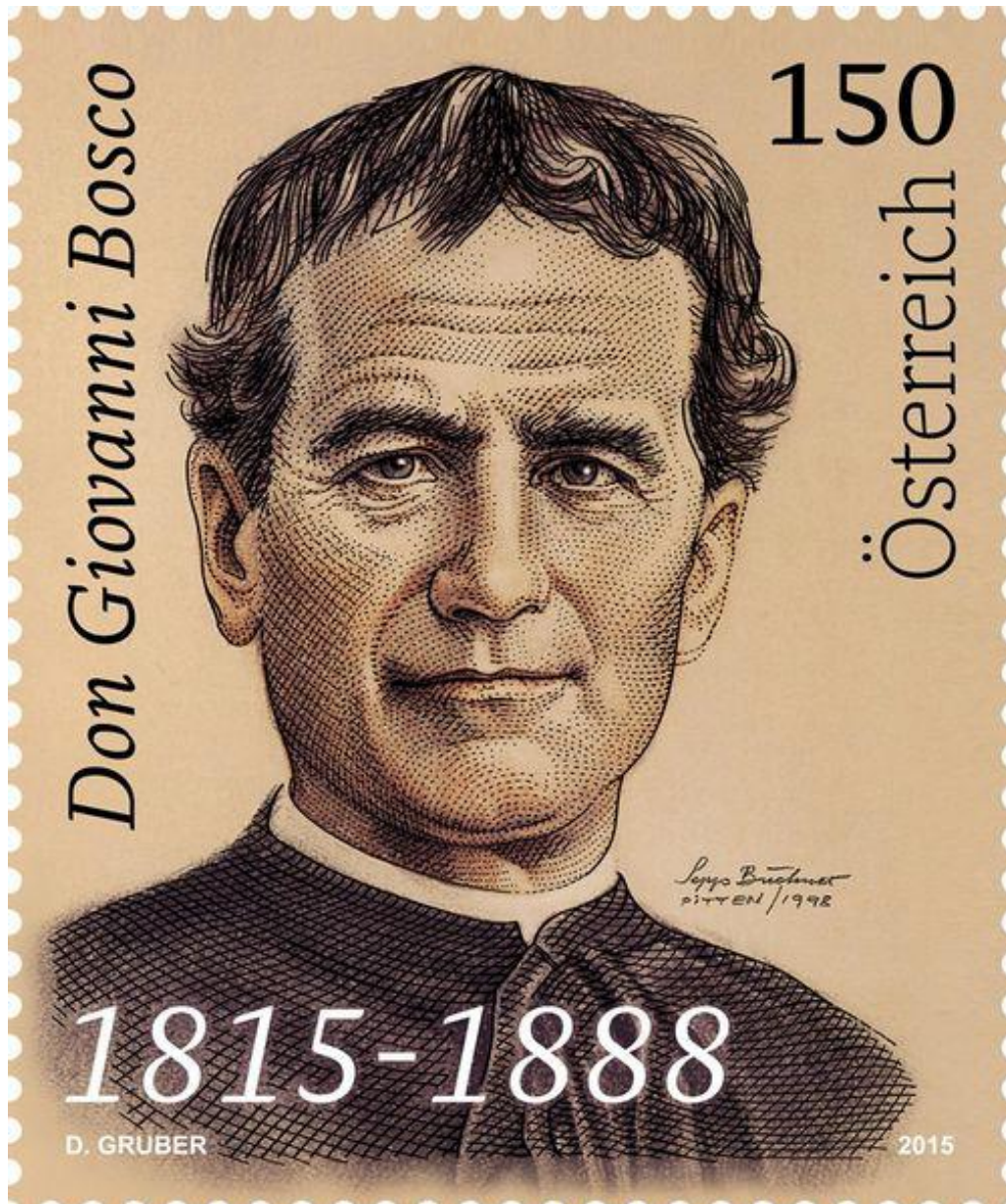
SV. GABRIEL

Ročník XXIV – 2015

číslo 3 (81)

INFORMAČNÝ BULLETIN SPOLOČENSTVA ZBERATEĽOV
FILATELISTICKÝCH MATERIÁLOV S KREŠŤANSKOU TEMATIKOU
NA SLOVENSKU

SV. JÁN BOSKO

Vydáva SSG pre internú potrebu svojich členov.

Číslo 81 - zostavil a technicky zrealizoval: Ján Vallo
- vyšlo dňa: 8.9.2015
- náklad: 95 kusov
- nepredajné
- neprešlo jazykovou úpravou

Protektor: J.Em. kardinál Ján Ch. KOREC

Predseda: Ján VALLO, Andreja Hlinku 14/3, 914 01 Trenčianska Teplá
tel.: 032-6591371; mobil: 0911-811099; E-mail: janvallo@gmail.com

Podpredseda: Hubert DOBÁL, Buzulucká 17, 040 22 Košice; E-mail: hubert@internetkosice.sk

Tajomník : Katarína VYDROVÁ, Novozámocká 300, 951 12 Ivanka pri Nitre; tel.: 037-6564409

Hospodár: Ľuba TARABOVÁ, Hliny 1300/123, 017 01 Považská Bystrica, tel.: 042-4363792

Kronikár: Jozefína IGLÁROVÁ, Vinohradská 3/C, 920 01 Hlohovec, tel.: 033-7421376

Revízor: Ladislav VAČKO, Tatranská 299/23, 017 01 Považská Bystrica, tel.: 042-4324282

Bankové konto: Spoločenstvo Sv.Gabriel, Hradné nám.7, 95050 Nitra
Československá obchodná banka (ČSOB), číslo účtu: 4008130086/7500

Internetová stránka: www.svgabriel.sk

SSG je od roku 1992 členom UNIO MUNDIALIS SANCTI GABRIELIS ARCHANGELI

Protektor: J.Em. kardinál Dr.Christoph SCHÖNBORN

Prezident: Dr.Mark BOTTU (Gent, Belgicko)

Viceprezidenti: Dr.Dietmar FIEDLER (Puchenau, Rakúsko)

Anton SCHIPPER (Rotterdam, Holandsko)

Generálny sekretár: Annemarie STRASSER (Kreuzlingen, Švajčiarsko)

Hospodár: Wolfgang MÜLLER (Balingen, Nemecko)

Alle ausländischen Interessanten für die Mitgliedschaft und das Bulletin können sich an die Anschrift des Vorsitzendes (Ján Vallo) wenden.

All collectors who are interested in the membership and the bulletin may write to the address of the president (Ján Vallo).

Z obsahu:

- pozvánka na stretnutie
- príhovor predsedu
- hospodárska správa
- putovanie do Rankweil
- svetový kongres Weltbund 2015
- bazilika v Rankweil
- sv.Ján Bosko
- sv.Joachim a Anna
- bl.Mária Klementína Anwarite
- Mariánsky kostol v Krakove
- vedci tretieho rádu františkánov
- sv.Astrik
- deň známky v maďarskej Tate
- novinky Slovenskej pošty
- kronika Sv.Gabriela
- členské príspevky

Ďalšie číslo bulletinu by sme chceli vydať v decembri 2015. Prosím o zasielanie príspevkov do 6.decembra 2015.

Vydané s finančnou podporou MDVRR SR - Národný program aktívneho starnutia

Vedenie SSG si dovoľuje čo najsrdečnejšie pozvať všetkých svojich členov na

49.stretnutie Spoločenstva Sv.Gabriel,

ktoré sa uskutoční **v sobotu 10.októbra 2015 v Kňazskom seminári sv.Gorazda v Nitre** (Samova 14) s týmto programom:

- 8.00 - prezentácia (možnosť vzájomných rozhovorov a výmeny filatelistického materiálu)
- 10.00 - privítanie a otvorenie
  - zhodnotenie činnosti za uplynulé štvorročné funkčné obdobie
  - hospodárska správa za uplynulé štvorročné funkčné obdobie
  - revízna správa
  - voľba nového výboru
  - organizačné otázky a diskusia
- 11.30 - výmena filatelistického materiálu

O tradičné občerstvenie je v priebehu rokovania postarané.

V Nitre sme sa stretli už viackrát. Verím, že práve pre dobrú polohu mesta a najväčšieho zastúpenia našich členov v tomto regióne sa stretneme opäť v hojnom počte a stretnutie bude vydarené.

Samozrejme, nezabudnite si zobrať so sebou i filatelistický materiál na výmenu.

Mapku s vyznačením miesta stretnutia nájdete na prebale bulletinu.

Milí priatelia!

Po letnej prestávke dostávate do rúk opäť ďalšie číslo nášho bulletinu Sv.Gabriel. V tých tropických horúčavách nebolo síl asi ani na filateliu a dobre padol každý odpočinok pri vode či v prírode. Dnes, keď už píšem tieto riadky však je už podstatne chladnejšie a tak si nájdeme čas i trochu „pofilatelizovať“. Možno s niektorými sa už v sobotu stretneme v Banskej Bystrici na Dňoch filatelie Slovenska.

V tomto čísle bulletinu je predovšetkým pozvanie na stretnutie v Nitre 10.októbra. Toto stretnutie bude spojené i s voľbou nového vedenia SSG (veru už prešli 4 roky od posledných volieb). Dobré by bolo pouvažovať nad kandidátmi na jednotlivé posty. Ja osobne tiež už by som uvítal, keby niekto druhý robil predsedu. Posty tajomníka, hospodára a revízora sú myslím si spoľahlivé a verím, že i naďalej ich pani Vydrová, pani Tarabová a pán Vačko budú ochotní vykonávať (ak by ste mali iné návrhy, tak ich treba predložiť). Podobne ako pri posledných voľbách, tí, ktorí nebudú môcť sa osobne zúčastniť stretnutia v Nitre, môžu písomne poslať svoj hlas. Preto na prebale nájdete „volebný lístok“ (vyplnený lístok pošlite na moju adresu). Tiež so stretnutím je spojená i hospodárska správa za posledné volebné obdobie – môžete si ju preštudovať.

Pred mesiacom sme mali v Rankweili (Rakúsko) 15.Svetový kongres Weltbund St.Gabriel – tiež tomuto stretnutiu je venované spravodajstvo v našom bulletine. Tiež tu nájdete niekoľko ďalších článkov: k 200-ročnici narodenia Don Boska, o sv.Joachimovi a sv.Anne, o bl.Márii Klementíne Anwarite, o Mariánskom kostole v Krakove, o vedcoch a vynálezcoch tretieho rádu františkánov, o sv.Astrikovi, o Dni známky v maďarskej Tate, novinky Slovenskej pošty i tradičnú Kroniku Sv.Gabriela. Ďakujem všetkým, ktorí prispeli do tohto čísla a povzbudzujem ostatných – píšete!!! – možno počas dovoleník vás niečo inšpirovalo.

Tiež by som chcel poďakovať všetkým tým, ktorí sa pričínili o to, že z akcie „2% z dane“ sme dostali na účet 758,36€. Pán Boh zaplať a verím, že i v budúcich rokoch nájdeme štedrých darcov (či už cez túto akciu, či cez iné sponzorské dary).

Takže prajem vám príjemné chvíle pri čítaní tohto čísla bulletinu a teším sa na stretnutie s vami v Nitre (verím, že prídete ozaj v hojnom počte)

Ján Vallo, predseda SSG

Správa o hospodárení SSG za obdobie 1.1.2012 – 31.08.2015

a) **Príjmy SSG** v období 01.01.2012 – 31.08.2015 tvorili v danom období:

TEXT:	k 31.12.2012	k 31.12.2013	k 31.12.2014	k 31.08.2015
Uhradené členské príspevky	257,03	324,00	364,51	262,00
Mimoriadne príjmy (sponzorské, dary, ZSF/MDVRR, honoráre z KN)	561,37	25,00	513,11	103,94
Kreditné úroky na BÚ, VK, TV	36,83	16,14	14,61	5,84
Príjmy z 2% daní	891,05	833,98	781,52	758,36
Celkom príjmy v danom roku	1 746,28	1 199,12	1 673,75	1 130,14

K 31.08.2015 má SSG zostatok finančných prostriedkov vo výške 7 502,55 €, pričom ich skladba je nasledovná:

- ü BÚ v ČSOB Pov.Bystrica vo výške 866,86 €
- ü Benefit konto v ČSOB Pov.Bystrica vo výške 5 431,80 €
- ü Hotovosť v pokladni vo výške 1 203,89 €

b) **Výdavky SSG** v období 01.01.2012 – 31.08.2015 tvorili v danom období:

TEXT:	k 31.12.2012	k 31.12.2013	k 31.12.2014	k 31.08.2015
Výdavky a bulletin, poštovné	685,00	447,00	415,50	261,50
Výdavky na občerstvenie	20,00	40,00	145,00	50,00
Výdavky na notárske poplatky, tlačivá	52,20	52,20	52,20	0,00
Výdavky za vedenie BÚ, daň z kreditných úrokov	44,65	53,32	54,67	30,73
Výdavky s XX.výročím SSG, resp.iné propagačné výdavky	1 786,45	0,00	60,00	180,00
Celkom výdavky v danom roku	2 588,30	592,52	727,37	522,23

Lúba Tarabová

Putovanie do Rankweil.

Na tohtoročnom stretnutí gabrielistov a filatelistickej výstave, ktorá sa konala pri príležitosti svetového kongresu Weltbund St.Gabriel v mestečku Rankweil (20.-23.8.2015) sa zo Slovenska zúčastnili Mons. Ján Vallo, Ladislav Strašík, Ladislav Vačko a Milan Šajgalík. Cieľ našej cesty leží v juhozápadnom cípe Rakúska, v blízkosti Bodamského jazera, čo je takmer tisíc kilometrov. Preto cestujeme už ráno vo štvrtok 20.augusta. Mrholenie na našom území vystriedal už pred Viedňou silnejúci dážď a lejak, až sme chvíľami strácali z dohľadu koncové svetlá pred nami idúcich áut. Našťastie, nebolo tak celou cestou. Ale pochmúrne počasie s krátkou dohľadnosťou neprišlo cestovateľom kochať sa krásou krajiny. Azda jediný pekný pohľad sa nám naskytol na panorámu kláštora v Melku. Do Rankweilu, mestečka rozloženého na okraji širokého údolia a úbočí hory obrátenej na juhozápad, prichádzame o 17.hodine. Z centra mesta v doline, sa kľukatou cestou s takmer 30 zákrutami, niektorými aj 180 stupňovými, dostávame sa k útulnému penziónu Waldrast v Zwischenwasser (obec nad Rankweilom). Po 8 hodinách sedenia, absolvovaní 920 km cesty vystupujeme z auta a ďakujeme nášmu vodičovi Mons. Vallovi, že nás šťastlivo dopravil do miesta kongresu a výstavy. Po ubytovaní a osviežení (dobře padlo výnimočné pivo podávané v štýlových vysokých pohároch. Podľa pivných tácek, gróf Anton varil od r.1780 také pivo, aké nedokázal nikto iný. A na tom sme sa zhodli po jeho ochutnaní aj my) nasledovala cesta do centra rankweila, kde sa Mons. Vallo zúčastnil zasadnutia predsedníctva Weltbund St.Gabriel a my sme mali voľný program. Ráno nás budili kostolné zvony, ktorých hlas z údolia doliehal až k nám. Pohľad

z okna bol očarujúci. Pár kilometrov od nás, na protihľadej strane údolia vystupovali Alpské končiare až do oblačných výšok a jagali sa v ranom slnku. Po rannej bohoslužbe, ktorú pre nás slúžil Mons. Vallo a raňajkách, sme prechádzali serpentínami do mesta, na kongres. Popoludní naše kroky smerovali na filatelistickú výstavu do spolkového domu (postavený v r.1904 ako továreň, dnešná sála s oknami až po strop, slúži spoločenským podujatiam). Najskôr nás priťahovalo pracovisko rakúskej pošty, kde boli k dispozícii dve príležitostné pečiatky. Jedna ku kongresu Weltbund St.Gabriel, námetom ktorej bolo Zvestovanie, vitráž z Dómu v neďalekom meste Feldkirch. Odtlačok druhej PPP dávali pracovníci rakúskej pošty na zásielky so známku Bazilika v Rankweil. Slávnostné uvedenie tejto známky sa uskutočnilo v rámci otvorenia filatelickej výstavy, ktorej sme sa zúčastnili. Na 80 výstavných rámoch (po 12 listov formátu A4), predstavili filatelisti široké spektrum tém, niektoré s náročnou filozofickou témou. Čo sa týka vizuálnej stránky exponátov, technickú otázku nejedného vystavovateľa, ktorý sa pasuje s nedostatočnou plochou klasickej "á štvorky" riešili viacerí vystavovatelia tým, že zaradili do exponátu niekoľko listov formátu A3 (takáto voľba však prináša starosť pri transporte exponátu). Po vernisáži nasledovali družné rozhovory s priateľmi i nadväzovanie nových známostí. Naskytla sa nám aj príležitosť krátko pohovoriť s autorkou príležitostnej pečiatky ku kongresu Weltbund St.Gabriel, akad. maliarkou Máriou Schulz, odfoťiť sa s ňou aj získať autogram. Slávnostná spoločná večera ("každý za svoje") v reštaurácii pod majestátnymi platanmi bola pre nás poslednou príležitosťou pohovoriť si s priateľmi gabrielistami z iných krajín, ktorí sa na ďalší deň zberali na spoločný výlet do blízkeho Švajčiarska. Nás ale čakala cesta domov. Táto už bola zaujímavejšia, postaralo sa o to slniečko. Po ranej bohoslužbe a raňajkách, sa stretáme pri aute o 9.hodine. Známe serpentíny nás priviedli do centra, kde dotankujeme nádrž. Po krátkej jazde, sledujeme na obzore veľkú cigaru –

vzducholod', ktorá v okolí Bodamského jazera preváža turistov na vyhliadkové lety (vraj má kapacitu 80 pasažierov). Jazero nevidíme, lebo asi 7km tunelom sa dostávame na sever. Cestujeme stovky kilometrov, ale na rozdiel od našich krajov, nikde nevidíme neobrobené, či zaburinené lány, alebo chátrajúce poľnohospodárske budovy. Vidíme, že tu hojne využívajú slnečné kolektory, ako aj fotovoltické články. Pri Mníchove nás upútalo lietadlo, klesajúce na letisko F.J.Straussa. Okolo poludnia prechádzame okolo

Passau. Informačná tabuľa prezrádza, že je to mesto ležiace na troch riekach. Prechádzame nemecko-rakúske hranice a už míňame mesto Enns, jedno z najstarších miest v Rakúsku. Vidíme St.Pölten. Tamojší benediktínsky kláštor založený v r.771, zasvätený sv.Hippolytovi, dal meno tomuto mestu. Schádzame z diaľnice a zastavujeme sa pred kostolom Panny Márie v Maria Ellend. Veď dnes je sviatok Panny Márie Kráľovnej! Ideme sa jej pokloniť, poďakovať i vysloviť prosby. Jedna z nich, aby sme šťastlivo došli domov, sa zakrátko aj splnila. Naše vďaky nebeským patrónom sme vyjadrili v duchu, ale touto cestou vyslovujeme poďakovanie za bezpečnú jazdu nášmu vodičovi a sprievodcovi Mons. Jánovi Vallovi.

Milan Šajgalík

15.Svetový kongres Weltbund St.Gabriel

Opäť v Rankweil po štyroch rokoch sa konal ďalší Svetový kongres Weltbund St.Gabriel. Opäť v rámci Bodenseetrefen, v tom istom hoteli, s podobnými delegátmi i programom.

Už vo štvrtok 20.augusta 2015 v hoteli Hoher Freschen sa vo večerných hodinách stretlo prezídium. Bolo veľmi rušné, lebo z jednotlivých národných spoločenstiev Weltbund St.Gabriel prišli viaceré návrhy na zefektívnenie činnosti Weltbundu. V podstate sa nadhodili dve témy: Či je ešte Weltbund vôbec potrebný? a ak Weltbund ostane: Ako zefektívniť jeho činnosť? Všetci sme sa zhodli, že je vhodné mať niečo, čo zastrešuje prácu jednotlivých národných spoločenstiev. Na zefektívnenie práce Weltbundu však boli rôzne názory. Zhoda možno bola v dvoch veciach – zníženie počtu viceprezidentov a funkčná webová stránka, o ktorú sa postará viceprezident z Holandska Anton Schipper. Na tom v akej línii by sa mal uberať ďalej Weltbund boli rôzne názory. Tiež prezídium sa dohodlo, že na Kongrese prednesie návrh personálneho obsadenia nového prezídia: prezident, traja viceprezidenti (jedným som mal byť ja, no nakoľko podľa návrhu zo Slovenska funkcia viceprezidentov je zbytočná, tak som ponuku neprijal a tak návrh potom rátal len s dvoma viceprezidentmi), generálny sekretár a hospodár.

V piatok ráno o 9.00 sa začal samotný kongres v hoteli Hoher Freschen. Zúčastnili sa ho:

- **za Weltbund:** Dr.Mark Bottu, Dr.Dietmar Fiedler, Anton Schipper, Wolfgang Müller, Annemarie Strasser, Ján Vallo

- **spoločenstvá mali zastúpenie z týchto národov:** Nemecko, Rakúsko, Švajčiarsko, Belgicko, Holandsko, Poľsko a Slovensko (*chýbali delegáti z Talianska, Nordl.Gilde, Maďarska, Luxemburska, USA – dokonca ani nedelegovali svoj hlas nikomu z prítomných, čo pri predchádzajúcich kongresoch bolo bežné*).

Kongres otvoril prezident Dr.Mark Bottu. Spomienku a modlitbu za zosnulých členov Weltbundu som predniesol ja. Prezident zhodnotil prácu za uplynulé 4 roky. Podobne i sekretárka a pokladník. Tiež bola prečítaná revízna správa. Potom jednotlivé spoločenstvá podali správu o ich činnosti za uplynulé 4 roky. V týchto správach podali i stanovisko k činnosti Weltbund St.Gabriel. Nasledovalo predstavenie kandidátky na jednotlivé posty v prezídiu Weltbund St.Gabriel a voľby, kde kandidáti boli všetci zvolení. Na jednotlivé posty boli zvolení:

Prezident: Dr.Mark BOTTU (Gent, Belgicko)

Viceprezidenti: Dr.Dietmar FIEDLER (Puchenau, Rakúsko)
Anton SCHIPPER (Rotterdam, Holandsko)

Generálny sekretár: Annemarie STRASSER (Kreuzlingen, Švajčiarsko)

Hospodár: Wolfgang MÜLLER (Balingen, Nemecko)

Nový prezident Weltbund St.Gabriel oboznámil prítomných so svojou predstavou, čo by chcel počas nasledujúceho štvorročného obdobia dosiahnuť. Tiež odovzdal zlaté čestné odznaky Weltbund St.Gabriel Annemarie Strasser a Wolfgangovi Müllerovi. Miesto ďalšieho kongresu bude pravdepodobne v Nemecku.

Po skončení kongresu sa stretlo ešte na krátkom stretnutí nové prezídium.

Môj osobný dojem: Opäť len v réžii „niekoho“. Aj s Poliakmi sme mali dojem, akoby „Východ“ bol „na ťarchu“. Akoby nezáujem hľadať hoci i malé skupinky v niektorých ďalších štátoch (otvorená je Litva, Brazília, Argentína, a možno by boli i ďalšie). Uistil som, že SSG na Slovensku chce byť aktívnym členom pre Weltbund St.Gabriel a nechceme byť len „konzumentmi“ Weltbundu, ale i naďalej prinášať nové podnety k zefektívneniu práce Weltbundu a tiež sa na nich i podieľať. Po 27 rokoch teda „Východ“ nebude mať zastúpenie v predsedníctve Weltbund St.Gabriel (*z toho Slovensko 19 rokov*)

A ešte na záver náš návrh na zefektívnenie práce Weltbundu St.Gabriel, ktorý som vopred konzultoval i s našim čestným členom SSG a bývalým prezidentom Weltbundu Dr.Walterom Stephanom (*k niektorým veciam sa kongres ani nevyjadril*).

Návrh SSG na ďalšiu činnosť Weltbund St.Gabriel.

V dnešnej dobe prepojenia sveta cez elektronické masmédiá Weltbund St.Gabriel by mohol pracovať v úplne jednoduchom režime:

- zvolený by bol predseda (ak by predseda nebol z Rakúska, tak i jeden jeho zástupca – Rakúšan), jeho úlohou by bolo koordinovať činnosť Weltbund St.Gabriel a vystupovať ako štatutárny zástupca a reprezentant tejto organizácie
- voliť by sa mohli i sekretár a pokladník
- podpredsedovia sú zbytočné funkcie! Mať jednu funkčnú internetovú stránku, kde predseda Weltbund St.Gabriel by informoval o dianí Weltbundu a kde by pod heslom sa dostal predseda (alebo iný zástupca) z jednotlivých národných spoločenstiev a tam by mohol informovať o dianí vo svojom spoločenstve – mohlo by to byť, že pod názvom jednotlivých národných spoločenstiev by sa otvorilo nové okno s informáciami národného spoločenstva.

To by si vyžadovalo jedného človeka, ktorý by takúto stránku zhotovil a zaplatiť miesto na internetovom portáli (finančne by to nemuselo byť vôbec náročné! – peniaze vo Weltbunde sú!).

- každé štyri roky usporiadať konferenciu Weltbund St.Gabriel (3-4 dni), ktorá by bola spoločenskou, kultúrnou, duchovnou a filatelistickou prezentáciou národného spoločenstva, ktoré túto konferenciu usporiada. Malo by byť povinnosťou jednotlivých národných spoločenstiev, aby sa aspoň jeden zástupca tejto konferencie zúčastnil. Výdavky spojené s konferenciou by boli na náklady národného spoločenstva (miestnosť, príležitostná pečiatka, výstava – tá ak to nie je možné by ani nemusela byť,...). Cestovné, ubytovanie, stravovanie, prípadne nejaký poznávací kultúrny výlet,... by si každý jeden účastník platil sám – vrátane funkcionárov Weltbund St.Gabriel. Weltbund St.Gabriel by táto konferencia nestála vôbec žiadne výdavky (potom by bolo dobré považovať i nad tým, či členské príspevky jednotlivých spoločenstiev by nebolo dobré podstatne znížiť).

Možno je to dosť „revolučné“, možno, že by bolo treba i niečo zmeniť v stanovách Weltbund St.Gabriel, no myslíme si, že v dnešnej dobe, keď členov je čoraz menej a tiež sú starší, by to sfunkčnilo a podstatne oživilo a zatraktívnilo činnosť Weltbund St.Gabriel.

Ján Vallo

Bazilika v Rankweil

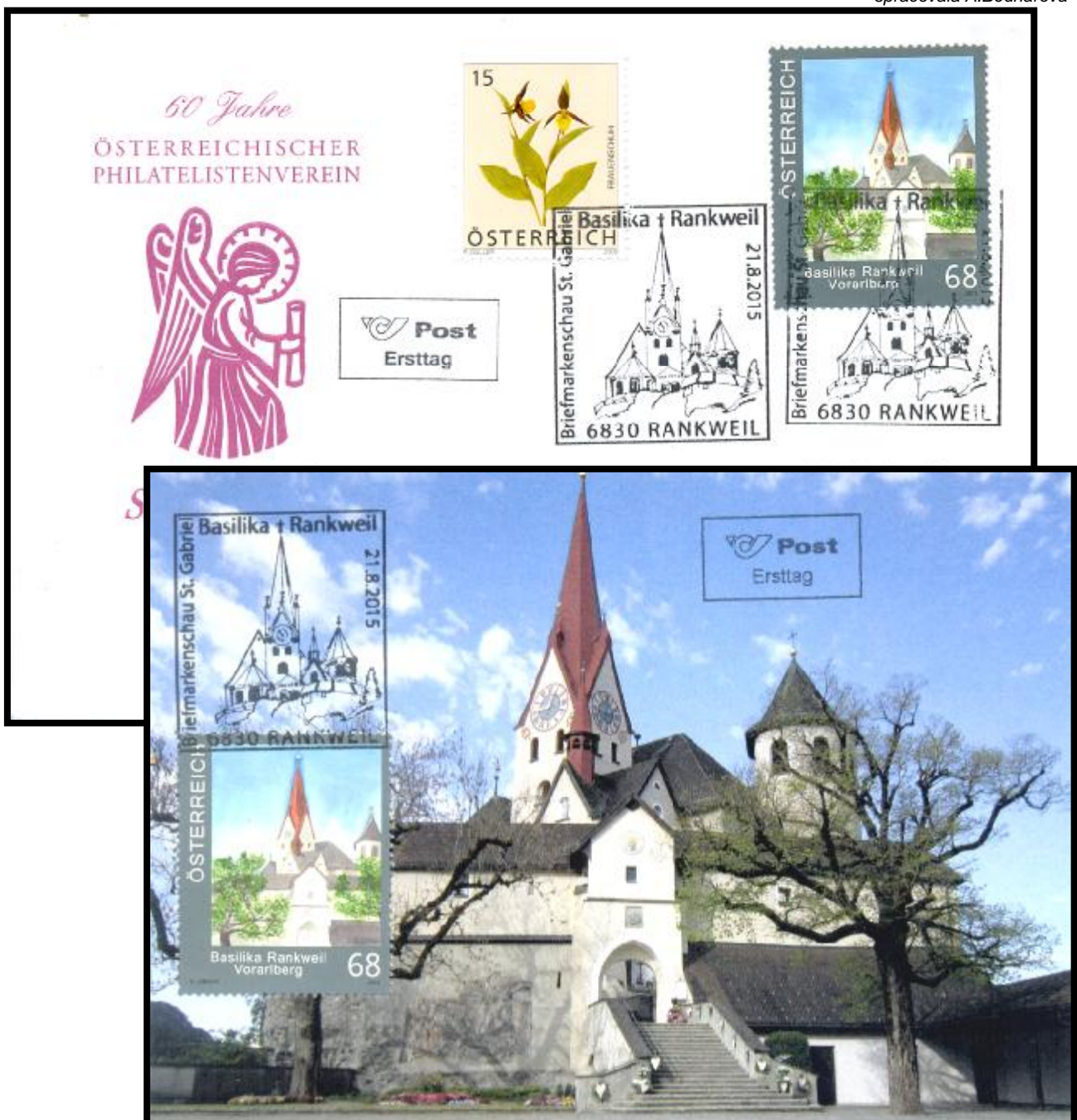
Osobitnou formou ranných kresťanských kultových stavieb sú chrámové hrady. Zvyčajne boli umiestnené na ťažko prístupných, vyvýšených miestach, obkolesené hradbami a väčšinou tam bol aj cintorín. Farský kostol Navštívenia Panny Márie v Rankweil tróni ako hrad na vrchu Liebfrauenberg, ktorý má voči okolitému terénu 50 m prevýšenie a tak je charakteristickým znakom mestečka Rankweil. Už od 8.storočia bol centrom veľkej farnosti, ktorá zaberala veľkú časť Vorarlbergu a siahala až po švajčiarsky Rheintal. V roku 1470 bol dovedajší opevnený chrám obnovený a zväčšený. Na jeho východnej strane je kostolný dvor s obrannými múrmi a zastrešenými obrannými chodbami so strieľňami.

Farský kostol Navštívenia Panny Márie v Rankweil je významným pútnickým miestom kde sa uctieva zázračný kríž a milostivý obraz Panny Márie. V hlavnej lodi

kostola je na oltári vzácný krucifix z konca 12.storočia. Strieborný, zázračný kríž priniesol pravdepodobne z Churu, v roku 1233 Walter von Reutlingen, vtedajší farár v Rankweile. Zázračný kríž je drevený. V roku 1723 bol drevený kríž kvôli jeho ochrane opláštený meďou a v roku 1780 istý zlatník z Feldkirchu tajne nahradil meď striebrom, ktoré malo byť podľa vtedajších pokynov odovzdané do Viedne cisárovi. Kríž je vysoký 131cm a váži 36 kg. Milostivý obraz z 15.storočia vyhotovil Hans Rueland z Opfenbachu. Postava Panny Márie je vyrezaná z lipového dreva. Panna Mária stojí na obrátenom polmesiaci a na ľavom ramene drží Ježiška, ktorý sa svojou pravou rúčkou pevne drží okolo jej krku. Organ z roku 1873 postavil Alojz Schonach bol prestavaný v roku 1961. Na východnej strane kostola bola v roku 1690 pod sakristiou vybudovaná kaplnka sv.Fridolína. V kaplnke je červený mramorový kameň kde keď sa údajne raz sv.Fridolín vrúčne modlil na kolenách, zaboril sa doň a od jeho kolien tam ostalo odtlačené miesto. Kameň je už značne opotrebovaný, pretože už po stáročia sa tu veriaci na kolenách modlia a od sv.Fridolína si vyprosujú pomoc a uzdravenie.

Pútnický kostol Navštívenia Panny Márie v roku 1986 Svätý Otec Ján Pavol II. povýšil na baziliku minor.

spracovala A.Bednářová

Sv. Ján Bosko - kňaz, rehoľník a vychovávateľ (1815-1888)

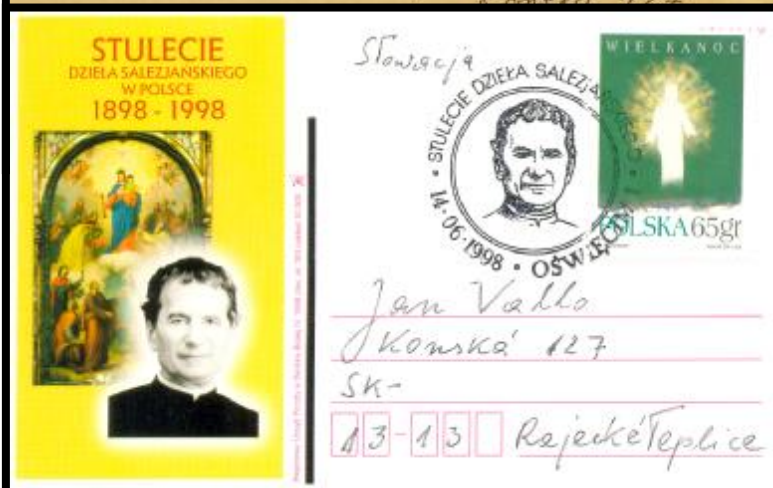
Tento významný svätec 19. storočia a zakladateľ rehoľnej spoločnosti saleziánov pochádzal so severného Talianska, z blízkosti mesta Turína. Narodil sa 16. augusta 1815 v osade Becchi patriacej do mestečka Castelnuovo d'Asti, ktoré neskôr pomenovali na svätcovu počesť Castelnuovo Don Bosco.

Jánov otec bol dva razy ženatý. Z prvého manželstva mal syna Antona. V druhom manželstve sa mu narodili ďalší dvaja chlapi: Jozef a Ján. Keď mal najmladší Ján dva roky, otec náhle zomrel na zápal pľúc. Takto sa stal sirotou bez otca ten, ktorého neskôr nazývali otcom sirôt.

Po manželovej smrti sa Jánova matka Margita usilovala nahradiť svojho muža v ťažkej poľnohospodárskej práci i vo výchove troch chlapcov, ktorí mali veľmi rozdielne povahy. Pri výchove si počínala jemne, ale pevne. Najťažšie chvíle jej spôsoboval nevlastný syn Anton, ktorý strpčoval život i najmladšiemu Jánovi; predovšetkým za nijakú cenu nechcel pripustiť, aby Ján, ktorý si to veľmi želel, študoval.

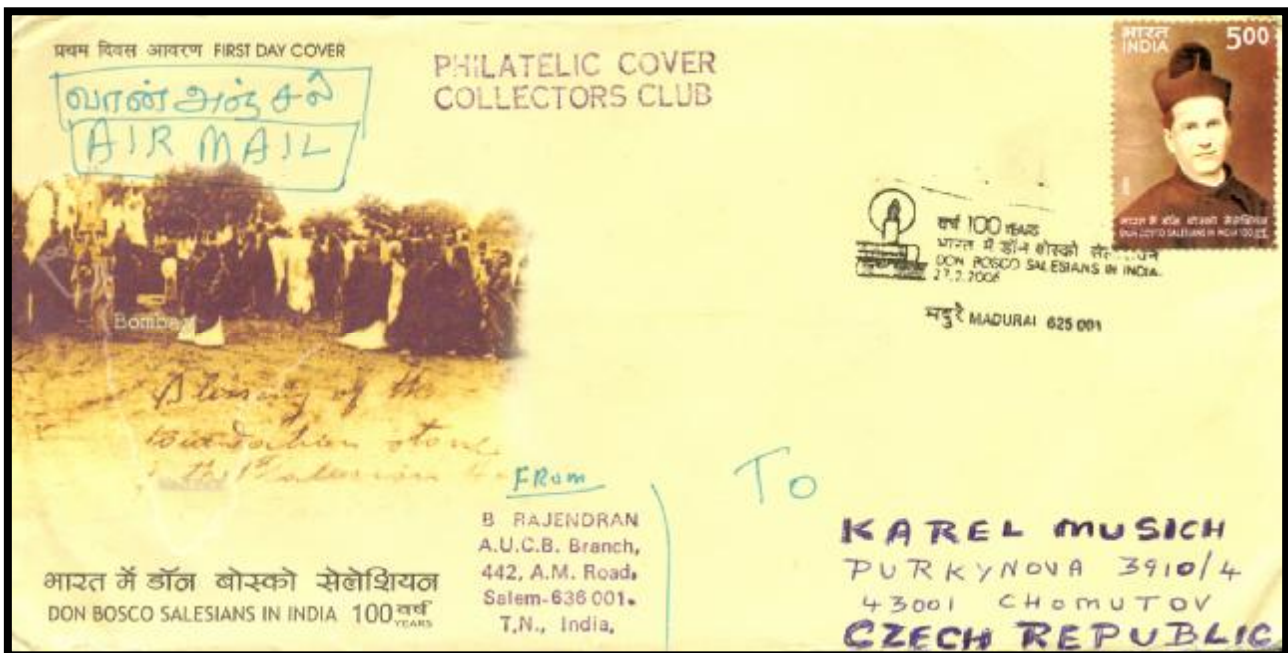
Už v detstve sa u Jána prejavila charizma, ktorá ho sprevádzala po celý život; bola to charizma - zvláštny dar - prorockých snov. Ako deväťročný mal raz sen, v ktorom sa mu zjavilo budúce životné povolanie: výchova neskrtočných chlapcov. Mal ich premeniť na dobré Božie dietky, a to nie násilím, ale kamarátskou láskavosťou, vyučovaním a vedením k nábožnému životu. Ján začal svojím spôsobom uskutočňovať toto povolanie už ako chlapec. V nedeľných odpoledniach zhromažďoval chlapcov na lúke blízko rodičovského domu a tam ich zabával akrobatickými kúskami a zručnosťou, ktorú obdivovali i dospelí. Na konci predstavenia zopakoval kázeň (mal výbornú pamäť), ktorú počul doobeda v kostole. To bolo pre tých, čo neboli na sv. omši, alebo neboli pozorní pri kázni.

Keď mal Ján 11 rokov (1826), musel kvôli nevlastnému bratovi Antonovi odísť z domu. Pracoval u sedliakov a tak sa živil. Pritom sa i naďalej po nedeliach venoval apoštolátu medzi chlapcami. To trvalo tri roky. Roku 1829, teda keď mal 14 rokov, sa bližšie zoznámil s dobrým starším kňazom Donom Calossom, ktorý sa podujal učiť ho latinčinu. Veľkodušný Don Calosso po roku náhle zomrel, a tak ostal Ján Bosko ponechaný znovu sám na seba.

Konečne, keď mal Ján 16 rokov (1831), mohol sa dať s pomocou jedného strýka do riadneho štúdia. Najprv študoval v Castelnouve, potom v blízkosti mesta Chieri. Vďaka veľkému nadaniu, mimoriadnej pamäti a silnej vôli sa mu podarilo dokončiť základnú školu a gymnázium za štyri roky. Boli to najtvrdšie roky jeho mladosti. Popri štúdiu si zarábala na výživu a študijné poplatky rozličnou prácou; pracoval ako krajčírsky, tesársky, kováčsky a obuvnícky pomocník, alebo pomáhal slabším žiakom v učení. Šťastlivo všetko prekonal a na jeseň 1835 mohol vstúpiť do kňazského seminára. Čakalo ho šesť rokov štúdia filozofie a teológie. Ale i tie úspešne zvládol a 5. júna 1841 prijal kňazské svätenie.

Na radu svojho krajana a dobrodincu, svätého kňaza Jozefa Cafassa, Ján Bosko (odteraz ho volali Don Bosko) vstúpil do turínskeho kňazského ústavu, aby sa tam zdokonalil v morálnej teológii a aby sa pripravil na praktické kňazské účinkovanie. S týmto posledným však Don Bosko dlho neodkladal a využil všetky príležitosti, aby mohol začať apoštolát, ku ktorému smerovali všetky jeho doterajšie námahy a túžby. Bol to apoštolát medzi dorastajúcimi chlapcami, zvlášť medzi chudobnými a opustenými.

Prvých päť rokov práce so šarvancami bola pre Dona Boska veľká zaťažková skúška. Nemal patričné budovy a zariadenia, no zato zo všetkých strán doliehali ťažkosti, s ktorými musel zápasiť. Konečne 12. apríla 1846 sa pevne usadil na zlopovestnom turínskom predmestí Valdocco. Tam vybudoval prvé oratórium. Bolo to miesto, kde sa chlapci mohli cez deň zhromažďovať; tam sa zabávali, tam sa podľa potreby učili katechizmus a tam sa i modlili. Pri oratóriu vznikol aj internát pre študentov a remeselníckych učňov. Napokon 20. júna 1852 tu mohol byť posvätený i nový kostol. Všetko bolo zasvätené sv. Františkovi Saleskému. Tento láskavý svätec inšpiroval duchovné ideály, život a apoštolát Dona Boska, tento svätec dal i meno jeho dielu. A tak sa dielo Dona Boska začalo nazývať saleziánskym dielom a jeho neskoršia rehoľná spoločnosť - saleziánskou spoločnosťou.

Sv. František Saleský bol Donovi Boskovi vzorom i v jednom osobitnom odvetví apoštolátu: bol to apoštolát tlače. Je takmer neuveriteľné, že tento kňaz, ktorý bol doslova zavalený vychovávateľskou a organizačnou prácou, napísal desiatky kníh rozličného druhu. Boli to dejepisné, katechetické, asketické a vedecké knihy, životopisy svätých a

významných ľudí, ba i rozprávky a divadelné hry. Okrem toho napísal veľké množstvo článkov a menších príležitostných publikácií.

Roku 1858 sa vybral Don Bosko do Ríma, kde predložil pápežovi Piovi IX. plán na založenie rehoľnej spoločnosti, ktorá by sa zaoberala výchovou chlapčenskej mládeže. Pápež predbežne súhlasil s jeho plánom a povzbudil Dona Boska, aby len pokračoval. Konečné schválenie malo prísť až po vybavení všetkých formalít neskôr.

Don Bosko bol spokojný. Doteraz sa neodvážil oboznámiť so svojím plánom ani najbližších spolupracovníkov. Ale teraz sa ich už môže otvorene spýtať, či chcú s ním spolupracovať i v novej spoločnosti. Tak sa aj stalo. Všetci okrem dvoch súhlasili. 18. december 1859 bol dňom zrodu nového spoločenstva. Začínali ho osemnásti, medzi ktorými boli iba dvaja kňazi: Don Bosko a Don Alasonatti. Ostatní boli mladí klerici.

Konečné schválenie spoločnosti však neprišlo tak chytro a tak ľahko, ako Don Bosko očakával. Vyskytli sa vplyvní neprajníci, ktorí chceli zmať sľubne sa začínajúce dielo. Don Bosko bojoval, ale ešte väčšmi sa modlil i so svojimi spoločníkmi a s chovancami, o ktorých predovšetkým išlo. Napokon 1. marca 1869 bolo v Ríme schválené založenie saleziánskej spoločnosti a 3. apríla 1874 boli definitívne odobrené aj jej pravidlá.

V zápase o konečné schválenie svojho diela sa Don Bosko najčastejšie utiekal k Panne Márii Pomocnici kresťanov. Bol to iba jeden z prejavov jeho celoživotnej úcty k Panne Márii Pomocnici. K nej sa obracal od svojho detstva. Jej zasväcoval svoje podujatia, ju prosil o pomoc v ťažkostiach, jej úctu odporúčal aj iným. Jej zasvätil i hlavný kostol saleziánskej spoločnosti v Turíne. Tento kostol, baziliku Panny Márie Pomocnice, stavali tri roky a posvätili ho 9. júna 1868.

Meno Panny Márie Pomocnice nesie aj ženská vetva saleziánskej spoločnosti, ktorej cieľom je kresťanská výchova dievčat.

Don Bosko bol veľmi zdržanlivý voči ženskému svetu a pôvodne sa nechcel zaoberať výchovou dievčat. Na naliehanie vážených kňazov a cirkevných hodnostárov napokon roku 1872 založil spolu s Máriou Dominikou Mazzarellovou ženskú rehoľnú spoločnosť, ktorú nazvali dcéry Panny Márie Pomocnice. Hlavnou úlohou saleziánskych rehoľníčok bola výchova dievčat a spolupráca s mužskou vetvou saleziánov, kde a ako to okolnosti vyžadovali. Dcéry Panny Márie Pomocnice urobili však veľa práce aj na iných poliach apoštolskej činnosti, najmä na poli tlače a v zámorských misiách.

Popri všetkej geniálnosti by Don Bosko nebol mohol vykonať také veľké veci, keby nebol mal široký okruh ochotných spolupracovníkov a dobrodincov zo všetkých vrstiev veriacich. Vedel, že ich budú potrebovať aj pokračovatelia v jeho diele. Okrem toho chcel, aby títo veľkodušní priatelia mali účasť na duchovných dobrách saleziánskej spoločnosti. Preto pre nich založil roku 1876 osobitné združenie saleziánskych spolupracovníkov. Začal pre nich vydávať i pravidelný bulletin (*Bolletino Salesiano - Saleziánske zvesti*), ktorý postupne vychádzal vo viacerých rečiach v rozličných častiach sveta.

V roku 1874, keď v Ríme schválili pravidlá saleziánskej spoločnosti, mali saleziáni už desať ústavov v severnom Taliansku a jeden dom na francúzskej pôde, v meste Nice. O rok neskôr odchádzala prvá skupina saleziánov do misií v Južnej Amerike. Viedol ju Don Cagliero, ktorý sa neskôr stal prvým saleziánskym biskupom a kardinálom. Takto sa Don Bosko po mnohých útrapách a bojoch mohol tešiť z úspešného rozvoja diela, ktorému venoval všetky životné sily.

Don Bosko zomrel 31. januára 1888. Saleziánska spoločnosť mala vtedy už 6 inšpektórií (rehoľných provincií), v ktorých bolo 57 domov so 774 rehoľníkmi a 276 novicmi.

Svätý zakladateľ saleziánov mal za života dosť neprajníkov, ale i veľa obdivovateľov. Ba i mnohí nepriatelia napokon zmenili svoj postoj a ctili si mimoriadneho kňaza a apoštola. Museli obdivovať jeho inteligenciu, energiu, srdečnosť a bezhraničnú veľkodušnosť i obetavosť, s akou dal všetky svoje schopnosti do

služby Bohu a do služby opustenej mládeže. K tomu pristúpili mimoriadne dary, ktorými Boh vyznačil svojho služobníka, ako dar proroctva, dar poznania skrytých vecí a myšlienok, dar uzdravovania.

Úcta k Donovi Boskovi pokračovala i po jeho smrti a vzrastala so vzrastaním jeho diela. Cirkev nemeškala so schválením tejto úcty. Roku 1907 vyhlásila Jána Boska za ctihodného, roku 1929 za blahoslaveného a roku 1934 za svätého. Pápež Pius XI. vyhlásil roku 1936 sv. Jána Boska za patróna katolíckych vydavateľov a Pius XII. roku 1958 za nebeského ochrancu učňovskej mládeže.

Dielo sv. Jána Boska sa úspešne uchytilo a rozvíjalo i na Slovensku. Prvým pôsobiskom saleziánov na Slovensku bol Šaštín. Dvaja slovenskí saleziánski kňazi, ktorí predtým vyštudovali v Taliansku, sa tu usadili roku 1924 pri pútnickom chráme Panny Márie Sedembolestnej, Patrónky Slovenska. Z tohto semiačka vyrástol za 25 rokov košatý strom. V roku 1949 mali saleziáni na Slovensku už 13 domov s 280 rehoľníkmi. Násilná likvidácia v apríli 1950 znemožnila ďalšie účinkovanie saleziánskej spoločnosti na Slovensku. Viacerí slovenskí saleziáni však pokračovali v práci v zahraničí. Po roku 1989 saleziáni opäť môžu na Slovensku slobodne rozvíjať svoju činnosť (v 17 mestách asi 200 saleziánov).

Na tému sv. Jána Boska máme veľmi veľa filatelického materiálu. Okrem materiálu z jeho rodného Talianska môžeme povedať, že doslova z celého sveta (saleziáni pôsobia skoro vo všetkých krajinách sveta). Toho roku pri jeho 200. výročí narodenia iste materiálu hojne pribudne. Vyšli už známky v Taliansku, Vatikáne, Rakúsku, Poľsku, SMOM, Keňa, Malta, Thajsko,... a tiež viaceré príležitostné pečiatky,... iste záujemcovia o túto tému budú mať čo robiť, aby všetko zohnali.

spracoval JV

Rodičia Panny Márie, svätý Joachim a Anna

Dôvodom našej úcty k rodičom Panny Márie, sv. Joachimovi a Anne je, že ich bez hriechu počatá dcéra je Matkou Spasiteľa sveta. Ich život určite zodpovedal poslaniu, ktoré im zveril Boh. Pri svätej Anne sa vždy zdôrazňovalo, že je matkou Bohorodičky a teda babičkou nášho Pána Ježiša Krista.

Hoci sa v evanجليách nepíše o rodičoch Božej Matky, môžeme povedať, že sa v tradícii zachovali informácie o Maríných rodičoch. Z písomných správ je považované za najvýznamnejšie tzv. Protoevanjelium sv. Jakuba, ktoré je apokryfným spisom. Jeho informácie o Maríných rodičoch zanechali značnú odozvu v liturgii a ľudovej zbožnosti, ktorá sa udržala ako Cirkevná tradícia. O živote rodičov Panny Márie sa dozvedáme aj z videní stigmatizovanej Kataríny Emerichovej a tiež východného podania zaznamenaného sv. Epifaniom a Jánom Damascenským.

Podľa protoevanjelia i správy o zjavení Kataríny Emerichovej sa manželom Joachimovi a Anne žijúcim v odlúčenosti, v modlitbe a práci zjavil archanjel Gabriel. Na jeho slovo sa Joachim vrátil k Anne a vďaka ich čnostnému životu sa v ich rode dovŕšil plán spásy.

Svoju dcéru Máriu, ešte ako dieťa, zasvätili Bohu v Jeruzalemskom chráme. Potom čo splnili čo Boh od nich očakával a zostali v úzadí.

Do poslednej liturgickej obnovy boli v rímskokatolíckej Cirkvi sviatky rodičov Panny Márie oddelené. 26. júla sv. Anny a 26. augusta sv. Joachima. V novom liturgickom kalendári si /obidvoch/ rodičov Panny Márie pripomíname spoločne 26. júla.

Dôkazom, že na Slovensku je svätá Anna veľmi uctievaná, sú aj kostoly zasvätené jej menu, ale aj veľa dievčat a žien s menom Anna. Pamiatku svätej Anny vyhlásil za záväznú pre celý svet pápež Gregor XIII. v roku 1584.

Vyrástla som na Orave a na odpustové slávnosti sme chodili do mnohých okolitých dedín. Najväčšia odpustová slávnosť však bola v Oravskej Lesnej na svätú Annu. Bolo to približne 20 km, tak sme išli skoro ráno. Na čele išiel kríž, za ním mládenci so zástavami, potom dievčatá, ktoré niesli sochy Srdca Ježišovho a srdca Panny Márie, a ostatní. V Oravskej Lesnej je veľmi pekný drevený kostol a Lesňania sú neobyčajne hrdí na svoju patrónku a na svoj kostol. Hovorilo sa, že v Lesnej majú odpust tri dni. Prvý deň majú svätej Anny, druhý deň Hanky a tretí Haničky.

Vo filatelii je pomerne veľa materiálu na túto tému (zvlášť k sv. Anne Gabriel-Lexikon International 2006 uvádza asi 130 známok a k sv. Joachimovi asi 15 a k tomu je veľa pečiatok a ďalší materiál). Filatelisticky je táto téma veľmi pekne spracovaná v Gabriel-Bildhefte č.26: „Ligia und Bogdan Michalak: Die heilige Anna – die Mutter Maria – in der Philatelie“.

Iglárová

Blahoslavená Mária Klementína Anwarite.

15.augusta 1985 pápež Ján Pavol II. počas svojej návštevy v Zaire, teraz Demokratická republika Kongo, blahorečil sestru Máriu Klementínu Anwarite z kongregácie sestier Svätej rodiny, ktorú Sestry od Malého Ježiška založili pre domorodé dievčatá.

Sestra Mária Klementína sa narodila 29.decembra 1939, v dedinke Matali pri meste Wambe, bývalé Belgické Kongo, ako štvrtá zo šiestich dievčat v pohanskej rodine. Jej mama bola tichá a pracovitá Afričanka, otec bol šofér. Mama chodila na katolícku misiu, kde sa štyri roky pripravovala na sviatosť krstu, ktorý prijala spolu svojimi deťmi v roku 1943. Pri krste dostala Anwarite meno Alfonzína.

Otec opustil rodinu, lebo túžil mať syna. Rozvod bol veľmi bolestný, zvlášť pre detí. V ten deň, keď ich otec opustil, Alfonzína povedala: „Napriek tomu ostáva naďalej našim otcom, a to aj vtedy, keby o nás nechcel viac vedieť.“ Po jej smrti sa otec vrátil k svojej rodine a v roku 1976 bol pokrstný.

Sedemročná začala chodiť do školy Sestier od Malého Ježiška. V posledných rokoch základnej školy študovala aj Francúzštinu, ktorá bola v Belgickom Konga úradnou rečou.

Dospievajúca Alfonzína sa zverila matke, že od malička sa túži zasvätiť Bohu ako rehoľná sestra. Napriek tomu, že matka s tým nesúhlasila, začala ako 14-ročná s postulátom v kongregácii Sestier Svätej rodiny v Bafuabake. Zdravotne nebola veľmi pevná. Často mala veľké bolesti hlavy, aj napriek tomu verne dodržiavala rehoľný poriadok. Posilou jej boli príklady mučeníkov, najmä Mária Goretti a Ugandskí mučeníci.

Dňa 5.augusta 1959 sa 18 ročná Anwarite zasvätila Bohu rehoľnými sľubmi a dostala rehoľné meno sestra Mária Klementína Anwarite. V roku 1960 získala diplom učiteľky. Sestra Mária Klementína sa v živote riadila heslom: „Milovať všetkých a slúžiť im!“ Veľmi milovala detí. V jej denníku sa zachovali tieto slová, ktoré napísala 9.apríla 1964: „Pane, Ježišu, moja Matka Mária a môj otec sv.Jozef, naučte ma milovať detí a všetkých mojich bratov a sestry tou istou láskou, akou ich miloval Ježiš.“

Sestra Klementína Anwarite od malička mala veľkú úctu k Panne Márii. Svedkovia jej života potvrdili, že jej úcta k Božej Matke bola hlavným kľúčom jej duchovného života.

Rok 1964 bol pre Zair veľmi kritický. Pôsobili tu početné povstalecké skupiny. Ľudia žili v neustálom strachu. Revolucionári zabili viacerých kňazov a rehoľníkov.

Už 15.augusta 1964, na sviatok Nanebovzatia Panny Márie, bolo cítiť v Bafuabake napätie, lebo povstalci boli blízko misie. Ozbrojení povstalci prišli na misiu. Upokojovali vystrašené sestry a hovorili im, že ich prišli odvieť do bezpečia, aby si pripravili veci na

cestu. Sestra Klementína ticho povedala: „Ja cítim, že sa nevrátim.“ Iná sestra opisuje tieto udalosti takto: „Boli sme presvedčené, že ideme zomrieť a preto sme sa poobliekali do sviatočných šiat. V aute sme sa ticho modlili ruženec. Keď jeden z povstalcov videl sestričkám ruženec, nahnevane povedal: „Odhoďte tie veci, my vás nejdeme zabiť, ale musíte si obliecť šaty, aké nosia naše ženy.“ A ukazujúc veľký nôž nahnevane povedal: „Týmto nožom som zabil cudzích misionárov a to isté urobím aj s vami, ak ma neposlúchnete.“

Revolucionár chcel zneuctiť sestru Klementínu Anwarite. Zúril a bil ju. Bránila sa pritom kričala: „Tíh ma koľko chceš, ak chceš, zabi ma hneď teraz.“ Povstalec ju začal biť hlava – nehlava. Keď je nemohol pokoriť, zakričal na svojich vojakov: „Chcú ma zabiť, poďte mi na pomoc.“ Vojaci vbodli veľké nože do tela sestry Klementíny Anwarite. Po každom bodnutí ticho zastonala. Sestričky odniesli bezvládne telo. Keď dokonala bola jedna hodina po polnoci 1. decembra 1964.

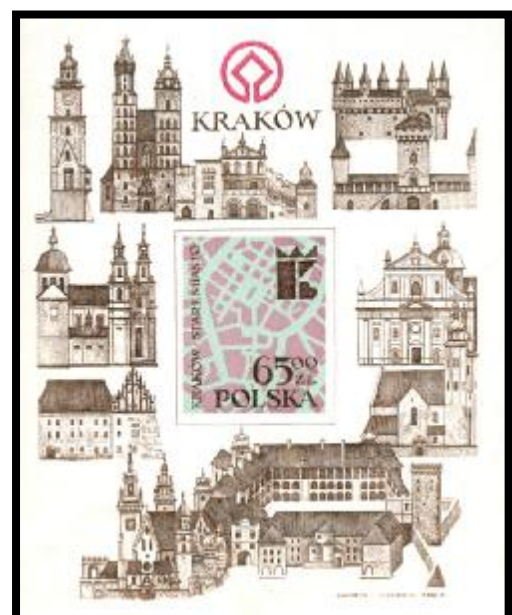
Sestra Mária Klementína Anwarite je prvou dcérou veľkej konžskej krajiny, ktorej Cirkev priznala titul blahoslavenej. Na slávnosti blahorečenia Svätý otec vyzdvihol vernosť tejto africkej rehoľníčky svojmu zasväteniu a zvlášť ideálu panenstva.

Iglárová

Mariánsky kostol v Krakove

Krakov, poľské kráľovské mesto a bývalé hlavné mesto Poľska, dnes je to skutočný poľský klenot. Poliaci si svoje bývalé hlavné mesto dokázali uchrániť pred necitlivými stavebnými zásahmi a preto v najužšom centre nenájdeme ani jednu modernú budovu. Všetky staré stavby boli zrekonštruované alebo nanovo postavené v pôvodnom štýle. Aj vďaka tomu bolo v roku 1978 historické centrum Krakova so svojimi pamiatkami zapísané do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Srdcom tohoto krásneho mesta na Visle je Hlavné námestie. Je to jedno z najkrajších stredovekých námestí v Európe. Nádherné vo svojej

architektúre s mnohými historickými budovami, malými kaviarničkami, s rôznymi turistickými atrakciami.

Skutočná dominanta námestia – trojloďový gotický kostol Nanebovzatia Panny Márie s priečnou loďou, je skvostom gotického staviteľstva. Postavený bol začiatkom 14.storočia na mieste románskej svätyne z roku 1222. Kostol upúta aj červenasto tehlovou farbou fasády.

Priečelie kostola tvoria dve rôzne veže. Vyššia veža, ktorej sa hovorí aj hejnalová, má 81m, patrí medzi najkrajšie gotické stavby v Poľsku. Jej štvorcový tvar prechádza do osemstenného útvaru, zastrešeného krásnym gotickým ihlanom so šiestimi vežičkami. Nižšia veža – zvonica s výškou 69m, pôsobí ako nedokončená. Neskororenesančnú helmicu na vrchole dostala v roku 1592.

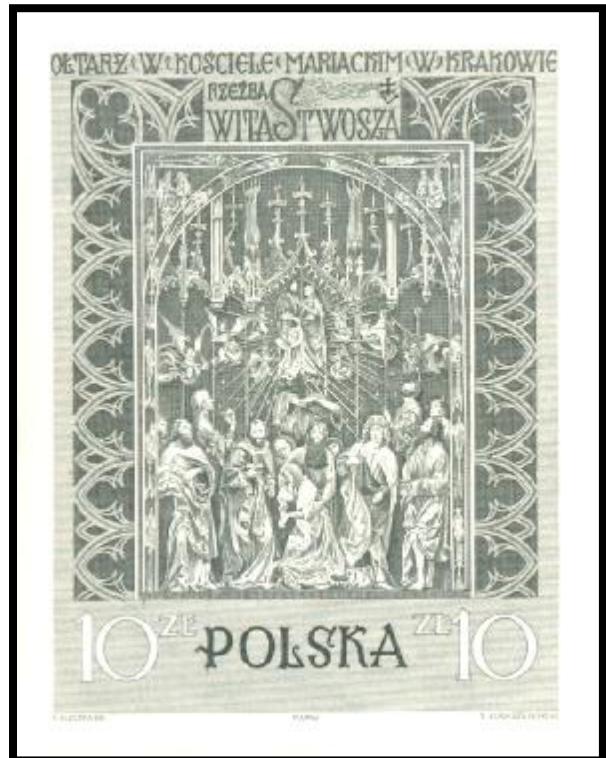
Hlavný vchod tvorí neskorobaroková predsieň z roku 1750–1752. Na jej drevených dverách z roku 1929 sú hlavy apoštolov a poľských svätých. Vnútorňa výzdoba, bohatosť farieb a tvarov, to je jedinečné dielo renesančnej zručnosti. V hlavnej lodi sa týči najväčší poklad - neskorogotický hlavný oltár, na ktorom sú znázornené výjavy zo života Panny Márie. Usnutie Panny Márie, ktoré prechádza do nanebovzatia a korunovania Panny Márie. Nad tým je Svätá Trojica a patróni Poľska sv.Vojtech a sv.Stanislav. Nádherný polyptych s výškou 13m, šírkou 11m a s 200 postavami, ktoré vyrezal z lipového dreva nemecký rezbár Veit Stoss v roku 1477–1489, nám pripomína vrcholné práce z dielne Majstra Pavla z Levoče.

V turistickej sezóne, keď sa blíži k celej hodine, schádzajú sa turisti pred týmto Mariánskym kostolom. Čakajú, keď sa ozve nedokončená zvučka - hejnal z vyššej veže kostola. Ozýva sa naživo, každý deň medzi šiestou ráno a polnocou.

Legenda hovorí, že raz ráno v roku 1241, pri tatárskom nájazde na mesto, zasiahol nepriateľský šíp muža trúbiaceho z veže na poplach, priamo do krku. Preto aj dnes trúbenie prestane uprostred tónu. Medzi zaujímavosti Krakova patrí pohľad na celé mesto z vyššej veže kostola.

Mariánsky kostol je aj na známke, ktorú vydala poľská pošta 5.júna 1999 z príležitosti VI. apoštolskej cesty Jána Pavla II. do rodného Poľska. Trvala od 5. do 17.júna 1999 a bola to jeho najdlhšia apoštolská cesta.

15.júna 1999, pápež Ján Pavol II. navštívil Krakov pri príležitosti osláv tisícročia trvania Krakovskej diecézy. Oltár pripravený na slávnostnú svätú omšu, mal symbolickú výzdobu. Kríž cisterciánskeho opátstva v Mogila, obraz Panny Márie Kalvarskej a relikviár s lebku sv.Stanislava. Na slávnostnej svätej omši na Blonie Park bolo 1,5 milióna veriacich z toho boli traja Gabrielisti zo Slovenska. Kamil Bednár, Hanka Bednárova a ja, vďaka ich pozvaniu. Celá táto slávnosť, jej srdečná atmosféra, najmä, keď to množstvo ľudí skandovalo: „Krakov ťa víta, Krakov ťa miluje, Krakov ti ďakuje,“ ako aj stíšenie počas svätej omše, to bol neopísateľný zážitok. Vôbec nám nevadilo, že sme boli na slnku skoro celý deň.

Vynálezcovia a vedci – členovia svetského rádu františkánov

Mnohí vynikajúci učitelia žili vzorný kresťanský spôsob života a vydávali dôkaz, že viera a veda sa navzájom nevyučujú, ale dopĺňajú. Práve veda dovoľuje pri skúmaní a prenikaní do tajomstiev prírody, aby sa človek pokorne sklonil pred večným Stvoriteľom.

Luigi Galvani (1737–1798) bol prírodovedec, taliansky lekár a fyzik. Študoval teológiu, neskôr pokračoval v štúdiu medicíny na univerzite v Bologni, vo svojom rodnom meste. Na bolonskej univerzite pôsobil ako profesor anatómie a stal sa jedným zo zakladateľov náuky o elektrine. Preslávil sa hlavne objavom, že u mŕtvych vypreparovaných žiab zavesených na železnú tyč, pomocou medeného drôtku zastoknutého do jej miechy možno pozorovať pohyby svalov. Tento fyziologický jav bol neskôr nazvaný „galvanizmus“. (Taliansko Mi 492 a Mi 2191).

Keď v roku 1795 napoleonovské vojská obsadili Taliansko, bol pre svoj nesúhlas s francúzskou okupáciou a pre odmietnutie zložiť prisahu nezlučiteľnú s učením Cirkvi, pozbavený profesúry a musel opustiť univerzitu.

Do Tretieho rádu sv. Františka bol prijatý v roku 1779 a od toho času sa denne modlil Mariánske hodinky a dvakrát týždenne pristupoval k svätému prijímaniu. Zomrel vo veku 61 rokov v úplnej chudobe. Pochovaný je v kostole Corpus Domini v Bologni.

Alessandro Volta (1745–1827) bol taliansky fyzik, známy svojimi objavmi v oblasti elektriny. Veľký fyzik v oblečení terciára viedol zbožný život. Nasledujúca malá epizóda charakterizuje nábožný životný štýl Voltu. Keď ako profesor na univerzite v Pávii jedného dňa stretol kňaza, ktorý niesol umierajúceho posledné pomazanie, Volta si pokľakol a odprevadil duchovného až k domu chorého, napriek zime a dažďu. Tiež neprešiel okolo kostola bez krátkej modlitby.

Volta správne vysvetlil pozorovania Galvaniho. V r.1799 zostrojil prvý zdroj elektrického prúdu, ktorý Volta nazval na počesť svojho krajana galvanický článok. Vytvoril tzv. Voltov stĺp (Taliansko Mi 2205 a Mi 2650), ktorý sa skladal z 20 párov medených a zinkových kotúčikov striedavo uložených nad sebou a navzájom oddelených kruhovými súkennými podložkami namočenými v slanej vode. Takto Volta dokázal, že vodičom nemusí byť živočíšne tkanivo.

Volta vynášiel elektrickú batériu, kondenzátor, elektromer a je po ňom nazvaná jednotka elektrického napätia – Volt. Zaujímavosťou je, že v roku 1782 navštívil aj Banskú akadémiu v Banskej Štiavnici. Zomrel vo svojom rodnom meste Como vo veku 82 rokov.

André Marie Ampér (1775–1836) bol francúzsky matematik a fyzik (Francúzsko Mi 313, DDR Mi 2029). Mal mimoriadne matematické a jazykové schopnosti. Narodil sa v Lyone, kde aj študoval. Nemal šťastný ani pokojný život. Počas francúzskej revolúcie prežil otras, keď v Lyone bol gilotínou popravený jeho otec. Štyri roky po svadbe ovdovel a druhé manželstvo nebolo úspešné. Často trpel osamelosťou a vnútorným nepokojom. Priateľstvo

s blahoslaveným Frederikom Ozanamom, apoštolom charity, ho priviedlo späť do Cirkvi a do Tretieho rádu sv.Františka.

Ampér objasnil pojem elektrického prúdu. Vybudoval základy elektromagnetizmu a elektrodynamiky. Objavil dôležité zákony. Zostrojil galvanometer, prístroj na meranie slabého prúdu. V roku 1885 na zasadnutí Medzinárodného elektrotechnického kongresu v Paríži, pomenovali na jeho počesť jednotku intenzity elektrického prúdu – Ampér.

Stal sa slávnym a uznávaným vedcom už za svojho života, zostal doživotne pokorný a skromný. Napísal: „Pred svetom som dosiahol slávu avšak Boh mi chcel ukázať, že všetko je márnosť – okrem milovať ho a slúžiť mu.“ Zomrel v chudobe v Marseille.

Louis Pasteur (1822–1895) bol francúzsky chemik, biológ a lekár, zakladateľ mikrobiológie, lekárskej imunológie (Francúzsko Mí 3069,...). Prežil mladosť v Arbois. Jeho zbožnosť bola známa. Ani na verejnosti nerobil žiadne tajnosti zo svojej detskej viery v Boha, a keď bolo potrebné šíril a obhajoval kresťanské učenie.

Pasteur bol profesorom v Štrasburgu a svojimi výskumnými prácami veľmi pomohol ľudstvu. Vynašiel pasterizáciu, čím sa dosiahlo predĺženie trvanlivosti potravín, zachovanie ich čistoty a kvality. Objasnil proces fermentácie – kvasenia. Venoval sa štúdiu nákazlivých chorôb zvierat. Dospel k záveru, že nákazlivé choroby spôsobujú mikróby. Pripravil vakcínu proti besnote a zasadil sa za zavedenie očkovania. Jeho vedecké práce pomohli pri ďalšom výskume, napr. Flemingovi pri objavení penicilínu.

Louis Pasteur je pochovaný v mramorovej hrobke v Katedrále Notre-Dame v Paríži

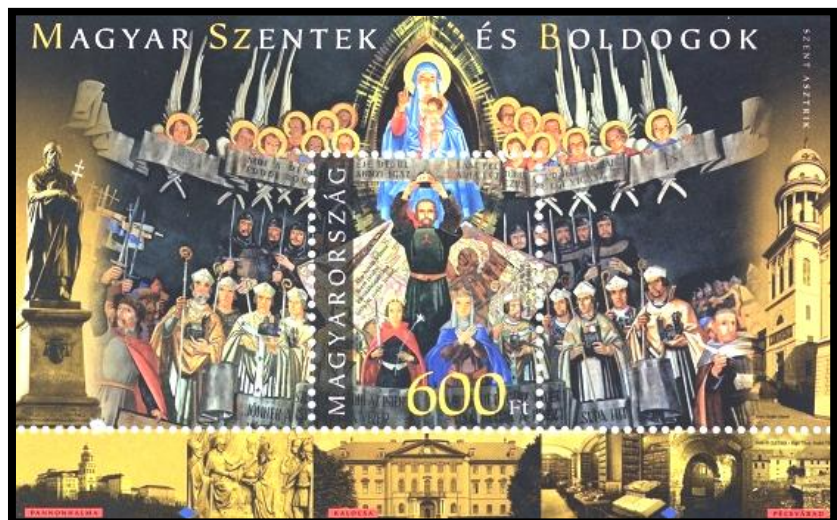
K.Vydrová

Maďarskí svätí a blahoslavení III. – svätý Astrik

Maďarská pošta aj v tomto roku pokračuje v emisii „Maďarskí svätí a blahoslavení“ a vydaním hárčeka si pripomína sv.Astrika, benediktína, opáta viacerých kláštorov, diplomata, biskupa a arcibiskupa.

Podkladom pre hárček nominálnej hodnoty 600Ft sa stal nástenný obraz Aba-Novak Vilmosa (1894–1941), maliara a grafika. Maľba sa nachádza v Mileniálnej kaplnke v Pannonhalme, vzdialenej niekoľko minút od komplexu opátstva. Nástenná maľba (al secco – maľba na suchú stenu) symbolizuje vznik Uhorského kráľovstva. Na hárčeku je detail, keď sv.Astrik v tmavom šate drží vysoko nad hlavami kráľovskú korunu. Po jeho ľavici sedí sv.Štefan, vedľa pri kráľovnej Gizele. Na hárčeku sú po okrajoch vyobrazené dôležité miesta pôsobenia sv.Astrika: Pannonhalma, Kaloča, Péčvárad a socha sv.Astrika v Pannonhalme.

Po jeho ľavici sedí sv.Štefan, vedľa pri kráľovnej Gizele. Na hárčeku sú po okrajoch vyobrazené dôležité miesta pôsobenia sv.Astrika: Pannonhalma, Kaloča, Péčvárad a socha sv.Astrika v Pannonhalme.

Sv.Astrik (?–okolo 1034) podľa dostupných prameňov, ktoré máme o ňom, sa stal prvým opátom benediktínskeho kláštora v Pannonhalme. V rokoch 998/999 založil na počesť sv.Benedikta kláštor v Péčvárade, odkiaľ v roku 1000, plniac dôležitú diplomatickú úlohu, bol vyslaný sv.Štefanom do Ríma. Z Ríma doniesol od pápeža Silvestra II. kráľovskú korunu a podľa legendy aj povolenie na zakladanie kláštorov a kostolov. V lete roku 1001 bol pápežským legátom v Uhorsku a na jeseň roku 1002 sa stal biskupom v Kaloči. Počas choroby ostrihomského arcibiskupa dočasne tri roky viedol ostrihomské arcibiskupstvo. Keď sa vrátil do Kaloče, uhorský kráľ sv.Štefan ho vymenoval za arcibiskupa. Sv.Astrik má veľkú zásluhu na počiatkoch kresťanstva v Uhorskom kráľovstve.

preklad z maďarčiny Katarína Vydrová

88. Deň známky v maďarskej Tate

Maďarská pošta pri príležitosti konania 88.Dňa známky a Medzinárodnej výstavy HUNFILA 2015 v dňoch 26.-28 júna 2015 v Tate, pozdravila najväčší sviatok maďarských filatelistov vydaním hárčeka a dvoch známok.

Mesto Tata (latinsky Dotis) leží v severnej časti Zadunajska. Osídlená bola už v praveku, čo dokazujú archeologické nálezy. Počas tisícročí bolo toto územie obývané vďaka dobrým životným podmienkam a početným termálnym prameňom. Dochované písomné pramene svedčia o tom, že už v 9.storočí bolo v Tate benediktínske opátstvo. V čase panovania Arpádovcov sa tu nachádzali kráľovské majetky. Názov osídlenia Tata sa prvý krát objavuje v roku 1221. Tata je „Mestom živých vôd“ a v roku 2010 sa stalo „Hlavným mestom biodiverzity“.

Na číslovanom hárčeku nominálnej hodnoty 600 Ft s príplatkom 300 Ft na podporu organizovanej filatelie, je časť Starého jazera s hradom. V popredí je socha sv.Jána Krstiteľa. V pozadí je budova Gymnázia J.Eötvöša, bývalé piaristické gymnázium, kde sa konal tohtoročný Deň známky a výstava HUNFILA. Na známke nominálnej hodnoty 115Ft je zvonica v Tate a na druhej známke (145Ft) je hrad.

preklad z maďarčiny Katarína Vydrová

Novinky Slovenskej pošty – kresťanská tematika

14.8.2015: 200.výročie narodenia Dona Bosca (Giovanni Melchior Bosco 1815–1888)

- nominálna hodnota: 1,20€ (tlačová úprava 6 známok)
- autor výtvarného návrhu: akad. mal. Karol Felix
- rytec: František Horniak
- tlačiareň: PTC, Praha, a.s.
- technika tlače: oceľotlač z plochej platne v kombinácii s ofsetom
- náklad: 120.000 kusov

Na portáli Slovenskej pošty môžeme sa dozvedieť k tejto známke nasledovné:

Giovanni Bosco sa narodil 16. augusta 1815 v maličknej časti piemontskej dediny Castelnovo d'Asti (dnes Castelnovo Don Bosco), ktorú miestni obyvatelia nazývajú Becchi. Vyrastal v chudobnej roľníckej rodine. Svojho otca Františka prakticky nepoznal. Osirel ako dvojročný. Mama, Margita Occhionová, ho s dvoma staršími bratmi vychovávala sama. Dala im múdry a šľachetný príklad života, ktorý hlboko poznačil hlavne Jankovu dušu.

Významnou udalosťou jeho života bol sen z deviatich rokov. Cez posolstvo vznešenej pani v ňom začal postupne spoznávať vlastné poslanie. V roku 1835 vstúpil do seminára v Chieri a 5. júna 1841 bol v Turíne vysvätený za kňaza. Všetok svoj čas venoval chudobným a opusteným chlapcom. V apríli roku 1846 našiel pre nich na Valdoccu trvalé miesto v podobe prvého oratória. Neskôr založil sedem remeselníckych dielní, vydával noviny a písal knihy. Z chlapcov si získal spolupracovníkov, čím začal rozvíjať výchovnú metódu známu ako preventívny systém (jeho prvým ovocím je svätý Dominik Sávio). Kvôli pokračovaniu diela pre mladých založil v roku 1868 mužskú rehoľnú spoločnosť „saleziánov“ a v roku 1872

sa podieľal na založení ženskej vetvy saleziánskej kongregácie. O štyri roky neskôr dostalo pápežské schválenie aj Združenie saleziánskych spolupracovníkov.

Don Boscovu spiritualitu charakterizuje vzťah k Panne Márii Pomocnici. Z úcty k nej postavil baziliku v Turíne (1968) a „saleziánky“ nazval Dcérami Márie Pomocnice.

Don Bosco zomrel 31. januára 1888 vo veku 72 rokov. Pius XI. ho 2. júna 1929 vyhlásil za blahoslaveného a 1. apríla 1934 za svätého. Ján Pavol II. mu 24. januára 1989 udelil titul Otec a učiteľ mládeže. Saleziáni dnes pôsobia v 132 krajinách sveta. Do saleziánskej rodiny patrí 30 náboženských združení, čo predstavuje asi 402 500 mužov a žien zasvätených službe mladým.

S emisiou okrem FDC vydala SP aj pamätný list (kostol saleziánov na Miletičovej ul. v Bratislave), kde na príležitostnej pečiatke je uvedený text inaugurácie tejto známky, ktorá však v daný deň žiaľ nebola.

Kronika SV.GABRIELA

- nemeckí gabrielisti poslali pozdrav zo svojho výročného stretnutia v Straubingu

3.7.2015

Lieber Team,
 von den Veranstaltungen zur Vollversammlung
 der deutschen Filiale in Straubing senden dir
 recht herzliche Grüße, kein Problem keine
 und viel Spaß
 kein
 Spüre sende
 H. P. Weber
 Willa R.
 H. P. Weber

- pekné celistvosti došli i z Rakúska a jedna z Lichtenštajnska

- a opäť niečo z „močenskej dielne“ (Prečo pečiatka k 15.výročiu posvätenia kostola sv.Ladislava a sv.Gorazda v Topoľčanoch je len ako vedľajšia? Neboli peniaze?)

Platba členských príspevkov:

Za rok 2014 si doplatil členský príspevok ďalší člen s evidenčným číslom: **14**.

Za rok 2014 ostalo nezaplatených ešte 13 príspevkov (ev.čísla: **37, 86, 87, 97, 102, 104, 111, 113, 128, 144, 146, 148, 161**).

Za rok 2015 už majú zaplatené členské títo členovia s evidenčným číslom: **1, 3, 10, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 29, 30, 31, 32, 34, 36, 40, 45, 49, 51, 52, 53, 54, 59, 62, 65, 66, 70, 71, 72, 74, 75, 77, 78, 80, 83, 84, 85, 88, 99, 105, 106, 108, 123, 124, 125, 126, 127, 130, 131, 134, 136, 137, 138, 139, 147, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 162, 163, 166, 168, 169, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178**.

Tento zoznam je zároveň i potvrdenka že členský príspevok je v tom-ktorom roku zaplatený.

*****

200. ROCZNICA URODZIN ŚW. JANA BOSKO

LE PAROLE DI DON BOSCO

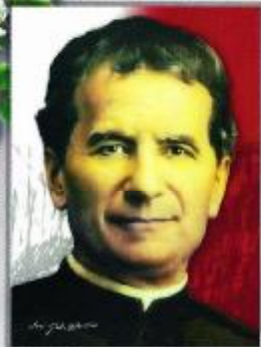
(Miei cari, in vi amo con tutto il cuore, e basto che stiate giovani perché io vi ami eterni. Chi prega si occupa della cosa più importante di tutta a. Uno solo è il mio desiderio: quello di vedervi felici nel tempo e nell'eternità. Studia di farvi amare piuttosto che farvi temere. L'educazione è cosa del cuore.

BICENTENARIO DELLA NASCITA 1815 • DON BOSCO • 2015

STATO CITTÀ DEL VATICANO

BICENTENARY OF BIRTH 1815 - DON BOSCO - 2015

